

ПОВТОРНО УБИВАЊЕ НА "ШИШКОВ И ЧЕРНОДРИНСКИ"

"Не ми требаат фестивали, симпозиуми, годишници... се откажувам од македонскиот театар..." врескаше Ристо Шишков. Беа дојдени многумина, Војдан Поп Георгиев Черндрински, Александар Македонецот, Јана Самовила, Нестор Огинар, Филип Втори, Орфеј со лирата и пеаните на Аполона... театарот "Скрб и утеха" во Домот на културата "Марко Цепенков" во Прилеп, на сцената "105" даруваше театар. Играше сцени од две претстави "Упатства за лудеење" и "Деноноси", на Третиот младински поетски фестивал во организација на Младинската културна асоцијација од Прилеп. Една седмица подоцна, во Прилеп, ќе почнат 40. јубилејни театарски игри "Војдан Черндрински". И глеј, изненадување, на нив настапува театарот "Солза и смеа" од Софија, театарска трупа која почнала истовремено со "Скрб и утеха" на Черндрински, некаде на крајот на XIX и на почетокот на XX век. А сепак на "македонскиот" фестивал го нема "Скрб и утеха". Таква е демократијата во културата. Во Македонија сè уште има цензура за македонската култура. Водиме битки за един-

-плукање во душата на театарските големци-

ствената премиера со Министерството за култура кога треба да славиме 130 години од раѓањето на Војдан Поп Георгиев Черндрински и добиваме сума за понижување. Педесет проценти под Г-продукција. Зошто? Кој сака да ја понижи македонската култура. За кого? "Сакаат да нè кренат во воздух, да нè одвејат...", повторно Ристо Шишков како лик од претставата "Упатства за лудеење". И театарот "Скрб и утеха" од 12.5.1993 година не учествува на Театарските игри во Прилеп. А тие го носат името на Војдан Черндрински и се плашат од неговиот возобновен "Скрб и утеха". Од неговата македонска содржина. Да потсетиме дека според Статутот на театарската трупа на Черндрински, тој игра на целата етничка територија на Македонија и издава книги за идентитетот на македонската култура. Истото го прави и возобновениот "Скрб и утеха". Ете, оваа година излегува дваесеттата книга, повеќето самофинансирани. И, се разбира, на конкурсот за издавачка дејност при Министер-

ството за култура не добива НИТУ ЕДНО издание. И нели нè понижуваат да работиме јубилејна претстава по повод роденденот на Черндрински, 130 години од раѓањето, со сума со која тешко може да се закрпи претстава? Зошто? Јавно нека објават со која сума се финансира премиера во театрите ЗГРАДИ. Зошто немаме право на рамноправен третман со останатите професионални театри во Република Македонија? Кој сака да го уништи "Скрб и утеха"? Да му плукне во душата на Черндрински? Да го понижи македонскиот театар? И зошто се укинати гостувањата на овој театар кај Македонците во соседните земји? За чиј интерес? Многу опити без одговор. Дали во Македонија е забранета македонската култура? И, ете, ако сега кога некому му се рече "Скрб и утеха" да слави 130 години од родението на Черндрински, и му пречи што во претставата на "Скрб и утеха" се појавува Ристо Шишков, тое е знак дека нема слобода во македонската култура. Оти и двајцата беа

цензурирани од СОЦРЕАЛИЗМОТ ВО СФРЈ. Тоа значи дека сè уште се живи нивните крвници. Потребна е европска слобода во македонската култура. Ги повикувам Европејците да ја спречат соцреалистичката цензура во РМ и да ја ослободат македонската култура од неа.

Трупата "Солза и смеа" од Софија гостува на 40. "македонски" Театарски игри во Прилеп. Во писмото на нивниот директор до Војдан Черндрински пред стотина години се вели: "Кога еден ден вашата татковина ќе биде слободна, 'Скрб и утеха' ќе го заземе местото во македонската култура, кое навистина ѝ припаѓа".

Велми сè уште не е дојден тој слободен ден. Ние немаме друга татковина. Значи...? Срекен роденден Черндрински? Но, дали така мислат и министерот и Министерството за култура?... Ќе покажат (не)делата...

Тихомир Стојановски,
асистент на ФДУ,
уметнички директор на
К.Ц. "Скрб и утеха"

"ДОМОТ МОЈ Е ДОМ ЗА МОЛИТВА, А ВИЕ ГО НАПРАВИВТЕ РАЗБОЈНИЧКА ПЕШТЕРА!"

Повод да Ви се обратам е написот од 29 април објавен во дневниот весник "Дневник" - "Сателитите поставени на црковниот објект" - камбанаријата и саат кулата, со силно осветлен на нејзе крст 3x3 м во Богданци. Веднаш ќе речам дека со внимание ги следам реакциите на верниците од Богданци и написите во дневните весници. И сè тоа што се случува околу тој наш црковен објект силно ме тревожи. Затоа, како поранешен парохиски свештеник во Богданци, а воедно и главен иницијатор и градител на тој објект, сметам дека имам право и јас да го кажам своето

мислење.

Прво, оригинално, па и до завршувањето на градбата на тој прекрасен црковен објект (камбанаријата-саат кула), со сите градби околу неа, како крстилницата со административниот дел и под неа просторот за религиозна закуска, а претходно и комплетно извршената реставрација на храмот со надворешна фасада и во него библиски живопис, идејата беше тие црковни објекти да служат исклучително за религиозни цели, верски намени. Никој тогаш и не помислуваше од него да се прави кула за поставување или инсталирање на некакви теле-

фонски антени, или телевизиски сателити и сл. Патот за изградба на тој објект беше трнлив. Пречки имаше речиси од сите страни. Не само што се соочувавме со материјални проблеми, туку тогаш и идеолошки градбата на објект од ваков вид не беше во координација со системот! Но, благодарение на упорноста на неколкумина ентузијастички кои имавме идентични ставови, градбата на камбанаријата и саат кулата се заврши.

Во тоа време таа кула на крстот, со височина од 27,5 метри беше највисоката камбанарија во МПЦ во Република Македонија, воопшто бе-

ше и гордост на сите богданчани и на самата Повардарска епархија, која со големо внимание ја следеше нејзината градба. Осветувањето беше извршено на 15 мај 1983 година од блаженоупокоениот Архиепископ Негово Блаженство Г.Г. Ангелариј и од блаженоупокоениот тогаш Високопреосветен Митрополит Повардарски, а подоцна и Архиепископ Г.Г. Гаврил. Затоа ова што сега се случува со тој свет објект ја валка неговата првобитна, денешна и натамошна намена. Светињата треба секогаш да се почитува како светиња, место или објект посветен на Бога и за служба на верниците за нивно вечно спасение, на кое спасение нè потсетува силно осветлениот крст, а неговото избивање на секој половина час ни го кажува времето во кое сме.

Камбанаријата и светиот крст секогаш и секаде во православниот свет се издигнуваат највисоко, за звукот на камбаните да се разлева што подалеку, повикувајќи ги верните чеда во Храмот Божји на заедничка молитва - каде на Светата Литургија се врши најсветиот чин - осветување на Светите Дарови принесени на Престолот Божји. Па, зарем можеме да замислиме од ист објект да се врши повик до народот на служба Божја и во исто време низ етерот да се пренесуваат различни гласови или да се пренесуваат ТВ - програми, а често и филмови, веројатно некои и со недолична содржина!? Дека Божјото и материјалното не можат заедно ни потврди и Господ Исус Христос, кога бркајќи ги со камшик трговците од Светиот храм рече: "Домот Мој е дом за молитва, а вие го направивте разбојничка пештера!" лк. 19.46.

Неспорно е дека на црк-

вата, како и на секоја институција, потребни ѝ се материјални средства за егзистенција, но не и по секоја цена. Светињата е секогаш светиња и нејзината вредност не може да се вреднува со пари. Зарем треба и хармовите да ги обесчестуваме ако некој ни понуди некаква сума пари? Зошто не се поучиме од бројните примери од нашата црковна и национална историја, кога мачениците и животите ги полагаа за зачувување на верата?

Богданската црковна општина е од поголемите општини во МПЦ, таа не може бројно да се рамни со Гевгелија, но да е приближно - е, и да зависи од 160 евра на Космофон, не е вистина. Ако денес грижата околу материјалната придобивка, која е нормална, во ова нестабилно време кое посакува повеќе, тогаш зошто проектот, кој беше следен за реализирање на таа црковна општина за финансиска поткрепа на црква-

та (трговски центар под црковниот парк), кој беше идеално решение не само за да не се има никаков страв во материјална основа, туку ќе беше и извор за поткрепа на многумина кои денес го немаат основното, а исто така, и уште еден украс и на црквата и на центарот на Богданци. Само, се разбира, дека требаше да се работи и да се вложи колку што се може.

На крај би поставил и неколку прашања:

- Кој одобри да се постават сателити врз крстот и околу камбанаријата!??

- Зошто нема слични сателити на камбанаријата - саат кула во Гевгелија, која во целост е ист проект и иста градба!??

- На која џамија (исламски

религиозен објект), има поставено било каква антена!??

- Покрај оние 160 евра кои ѝ ги дава Космофон на црквата, дали има на некого доделено и бесплатни телефони!??

Само прашувам!!!

Ја поздравувам иницијативата на верниците од Богданци за отстранување на сите одвишни и недолични предмети поставени врз крстот на црковната камбанарија - саат кула, кои бараат црковниот објект да си ја извршува својата единствена намена - повикување на верниците на молитва.

**Протоереј Митко Попоски,
Виндсор, Канада**

Рубриците ФОРУМ и ПИСМА ја отсликуваат нашата отвореност кон јавноста. Овде автентично објавуваме и текстови кои не се во согласност со нашата уредувачка политика.

НЕДЕЛНИКОТ "МАКЕДОНСКО СОНЦЕ" И ИЗДАВАЧКАТА КУЌА "ТАБЕРНАКУЛ" ВО ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА! МАКЕДОНСКИ КЛУБОВИ И ЦРКОВНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ДИЈАСПОРАТА, ОСНОВНИ И СРЕДНИ УЧИЛИШТА ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ИСПРАТЕТЕ НИ ВАШИ НЕСЕКОЈДНЕВНИ И ИНТЕРЕСНИ НАПИСИ ЗА СВОИТЕ АКТИВНОСТИ, ПРОЕКТИ, ПОСТИГНУВАЊА И СЛИЧНО. ЌЕ ИМАТЕ МОЖНОСТ ТОКМУ ВИЕ ДА ДОБИЕТЕ КОМПЛЕТ КНИГИ ОД "ТАБЕРНАКУЛ", КОИ ЕДНАШ МЕСЕЧНО ЌЕ ИМ СЕ ДОДЕЛУВААТ НА НАЈУСПЕШНИТЕ, НАЈДОБРИТЕ И НАЈВРЕДНИТЕ. ЗА ВАШИТЕ АКТИВНОСТИ ИНФОРМИРАЈТЕ НÈ ПО ЕЛЕКТРОНСКИ ПАТ ИЛИ ПО ПОШТА! УЛ. "ЛЕНИНОВА" БР. 87, 1000 СКОПЈЕ REDAKCIJA@MAKEDONSKOSONCE.COM

Табернакул е првата приватна издавачка куќа во Р. Македонија, основана 1989 година. Денес е една од водечките издавачки куќи во Македонија. Нејзина главна ориентација е објавување на дела од областа на филозофијата, теологијата, како и од историјата на нашата култура и уметност.

Од 1998 година Табернакул започнува со издавање учебници за основно, а потоа и за средно образование. Со изборот на авторските тимови, нивниот пристап и со новиот графички дизајн, Табернакул се обидува да воспостави нови, повисоки стандарди во македонското учебничарство.

ТАБЕРНАКУЛ

31 15 329; 31 27 073
книжарница 31 33 058
contact@tabernakul.com.mk
www.tabernakul.com.mk

Библиотека ТЕМЕЛНИЦИ

Во 2002 година Табернакул ја започна библиотеката „Темелници“ со цел да ги обедини под еден знак најдобрите и најзначајните дела во македонското творештво. Во оваа библиотека досега се излезени: „Избрани дела“ од Петре М. Андреевски, „Собрани драми“ од Горан Стефановски, „Собрана лирика“ од Блаже Конески и „За македонците работи“ од Крсте П. Мисирков.

